

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 30 stycznia 2025 r.

Poz. 982

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NP-III.4131.1.448.2024.1

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 17 stycznia 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.)

orzekam:

nieważność § 3 w zakresie zwrotu: „z dniem 1 stycznia 2025 r.” uchwały nr XIII/232/IX/2024 Rady Miasta Poznania z dnia 19 grudnia 2024 r. zmieniającej uchwałę w sprawie ustalenia wysokości opłat za usuwanie pojazdów z dróg miasta Poznania i ich przechowywanie na parkingach strzeżonych oraz wysokości kosztów powstałych w przypadku odstąpienia od usunięcia pojazdu z drogi, po wydaniu dyspozycji o jego usunięciu - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 19 grudnia 2024 r. Rada Miasta Poznania podjęła uchwałę nr XIII/232/IX/2024 zmieniającą własną uchwałę nr X/175/IX/2024 z dnia 5 listopada 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za usuwanie pojazdów z dróg miasta Poznania i ich przechowywanie na parkingach strzeżonych oraz wysokości kosztów powstałych w przypadku odstąpienia od usunięcia pojazdu z drogi, po wydaniu dyspozycji o jego usunięciu, zwaną dalej „uchwałą zmieniającą”.

Uchwałę zmieniającą podjęto na podstawie: „art. 12 pkt 11 i art. 92 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 107) oraz art. 130a ust. 6 i ust. 6b ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1251)”.

Uchwała zmieniająca została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu 20 grudnia 2024 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Zgodnie z brzmieniem § 1 uchwały zmieniającej: „W uchwale Nr X/175/IX/2024 Rady Miasta Poznania z dnia 5 listopada 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za usuwanie pojazdów dróg miasta Poznania i ich przechowywanie na parkingach strzeżonych oraz wysokości kosztów powstałych w przypadku odstąpienia od usunięcia pojazdu z drogi, po wydaniu dyspozycji o jego usunięciu, zmienia się załącznik do uchwały, który przyjmuje brzmienie zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały”.

W § 3 uchwały zmieniającej rada przyjęła, że: „Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r. i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego”.

W ocenie organu nadzoru, regulacja ta, w zakresie w jakim skraca okres vacatio legis w stosunku do uchwały zmieniającej, została wydana z istotnym naruszeniem art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461), dalej: „u.o.a.n.”.

Zgodnie z treścią art. 4 ust. 1 u.o.a.n., akty normatywne zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. Odstępstwo od tej reguły dopuszcza przepis art. 4 ust. 2 u.o.a.n., zgodnie z którym: „W uzasadnionych przypadkach akty normatywne, z zastrzeżeniem ust. 3, mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym”. Z brzmienia art. 5 u.o.a.n. wynika, że przepisy art. 4 u.o.a.n. nie wyłączają możliwości nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie.

Wymogiem, jaki stawia się prawodawcy lokalnemu, chcącemu skrócić *vacatio legis*, jest „uzasadniony przypadek”. Oznacza to, że taki zabieg nie leży w swobodzie działania organu prawodawczego. Nie może on podjąć arbitralnej decyzji o ustaleniu *vacatio legis* krótszego niż nakazuje ustawa. Może to uczynić jedynie, gdy przemawiają za tym szczególne okoliczności uzasadniające skrócenie terminu pomiędzy ogłoszeniem aktu, a jego wejściem w życie. Organ prawodawczy, skracający *vacatio legis* stanowionego przez siebie aktu, zobowiązany jest do uzasadnienia takiego działania. Właściwym do tego miejscem jest uzasadnienie samego aktu normatywnego.

Odnosząc powyższe do niniejszej sprawy, stwierdzić należy, że z § 3 uchwały zmieniającej wynika, że intencją rady było nadanie jej mocy obowiązującej od dnia 1 stycznia 2025 r., przy czym uchwała ta została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego w dniu 20 grudnia 2024 r. pod pozycją 10900. Tym samym rada skróciła okres *vacatio legis* dla obowiązywania tego aktu. Jednocześnie, wbrew podniesionej w uzasadnieniu do projektu uchwały zmieniającej argumentacji, rada nie wykazała, że zaistniały szczególne okoliczności uzasadniające skrócenie *vacatio legis*. Z uzasadnienia tego wynika wprawdzie, że: „W ramach przeprowadzonego przetargu oferent przedstawił ofertę korzystniejszą od zakładanej pierwotnie na etapie jego przygotowywania. Mając na względzie, iż podstawą do określenia stawek jest wypadkowa dwóch przesłanek, tzn. konieczności sprawnej realizacji zadania oraz wysokości kosztów realizacji usługi, należało przyjąć zaproponowane przez oferenta stawki”, to analiza przepisów uchwały zmienianej i zmieniającej prowadzi do jednoznacznego wniosku, że w stosunku do dotychczas obowiązującej uchwały zmienianej, podwyższeniu uległy:

- stawka opłaty za każdą dobę przechowywania na parkingu strzeżonym hulajnogi elektrycznej, urządzenia transportu osobistego, roweru i motoroweru, tj. 29,00 zł do 30,00 zł,
- wysokość kosztów powstałych w przypadku odstąpienia od usunięcia motocyklu z drogi – po wydaniu dyspozycji o jego usunięciu – w przypadku dojazdu do miejsca zdarzenia, tj. z 275,00 zł do 279,00 zł.

Zmiany te mają charakter niekorzystny dla adresatów norm prawnych, co w konsekwencji przesądza o konieczności zachowania 14-dniowego *vacatio legis*.

W tym miejscu należy wskazać, iż okres między urzędowym ogłoszeniem aktu normatywnego, a jego wejściem w życie (początkiem obowiązywania norm w nim ustanowionych) powinien być w każdym przypadku tak ustalony, aby zapewnić adresatowi normy prawnej odpowiednią ilość czasu na zapoznanie się z treścią nowych regulacji (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 25 marca 2003 r., U 10/01, OTK-A 2003, Nr 3, poz. 23). Obowiązek zachowania odpowiedniego *vacatio legis*, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego, stanowi jedną z norm składających się na treść zasady demokratycznego państwa prawnego. Nowe regulacje prawne powinny być zatem wprowadzane w życie z zachowaniem odpowiedniego *vacatio legis*.

Biorąc powyższe pod uwagę, w ocenie organu nadzoru, rada, określając wejście w życie uchwały zmieniającej winna zachować minimalne *vacatio legis* przewidziane dla aktów normatywnych zawierających przepisy powszechnie obowiązujące. Brak jest bowiem podstaw prawnych do zastosowania w niniejszym przypadku reguł wynikających z art. 4 ust. 2 u.o.a.n.

Podsumowując, wprowadzenie w życie uchwały zmieniającej zostało dokonane z istotnym naruszeniem art. 4 ust. 1 i 2 u.o.a.n., co uzasadnia stwierdzenie nieważności przepisu § 3 uchwały zmieniającej w zakresie wadliwego zwrotu: „z dniem 1 stycznia 2025 r.”.

Z § 14 ust. 1 pkt 3 oraz § 43 w zw. z § 143 "Zasad techniki prawodawczej", stanowiących załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki

prawodawczej" (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), dalej jako: "ZTP", wynika, że akt prawa miejscowego winien zawierać przepisy o wejściu aktu w życie, zredagowane w sposób określony w § 45 ZTP. Pozbawienie uchwały zmieniającej przepisu o terminie wejścia w życie, w stanie faktycznym niniejszej sprawy, nie stanowi jednak, zdaniem organu nadzoru, istotnego naruszenia wskazanych reguł ZTP. Orzekając o nieważności uchwały jedynie we wskazanym wyżej zakresie, organ nadzoru uwzględnił pogląd Naczelnego Sądu Administracyjnego wyrażony w uzasadnieniu do wyroku z 24 lipca 2020 r., II FSK 633/20, CBOSA: "Zgodnie z art. 4 ust. 1 u.o.a.n. akty normatywne zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych, wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. Brak wskazania w uchwale terminu jej wejścia w życie oznacza, że uchwała ta wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia".

W tym stanie rzeczy, orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Agata Sobczyk
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Miasta Poznania

Prezydent Miasta Poznania